

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการจัดการด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัย
ในการทำงานทอผ้า กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านคอนหลวง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางสาวสุริยา สนธิ

ปริญญา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีวศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา เกียรติมนิรัตน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุระเดช ศรีวิชัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิปัญญาพื้นบ้านในการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานทอผ้า กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านคอนหลวง เพื่อวิเคราะห์ภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานทอผ้า และเพื่อหาแนวทางการป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุในการทำงานทอผ้า รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการสังเกต กลุ่มศึกษาประกอบด้วย คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มทอผ้า ผู้อาวุโส บุคลากรและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานองค์กร รวม 23 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายตามหลักการวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการจัดการสุขภาพ และการป้องกันอันตรายในขณะปฏิบัติงานนั้น ได้รับการถ่ายทอดและเรียนรู้โดยตรงจากสมาชิกในครอบครัวและเพื่อน

จากการวิเคราะห์อุบัติเหตุในขั้นตอนการผลิตผ้าทอ พบว่า ขั้นตอนที่ทำให้เกิดอันตรายและบาดเจ็บบ่อยครั้ง คือขั้นตอนการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ ขั้นตอนการข้อมเส้นด้าย และขั้นตอนการทอผ้า

แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานทอผ้าที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ประกอบการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องมีการจัดการดูแลรักษาสม่ำเสมอ ตลอดจนควบคุมให้เป็นสถานที่ที่ไม่มีอันตรายหรือเอื้อต่อความปลอดภัย ควรปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่สตรีทอผ้า

Thesis Title	Local Wisdom in Occupational Health and Safety Management in Weaving Work of Ban Don Luang Woman Weaver Group, Lamphun Province	
Author	Miss Suriya Sonthi	
Degree	Master of Education (Vocational Education)	
Thesis Advisory Committee	Asst. Prof. Dr.Kanjana Keatmaneerat	Chairperson
	Asst. Prof. Suradech Srivichai	Member

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the local wisdom in occupation health and safety management in weaving work of Ban Don Luang Woman weaver Group, Lamphun; to analyze the local wisdom; and to seek for guidelines for prevention and control of accident in weaving work. The tools used for gathering data were a structured interview and an observation forms. The sample group, 23 people consisted of woman weaver group's members, community seniors and officers of concerning organization. Interviewed and Observed data were analyzed in descriptive form and then the principles of Job Safety Analysis (JSA) were conducted.

The research results were as follows:

Local wisdom in occupation health and safety management in weaving work: The local wisdom were transferred and learned among family's members and friends directly and by observation.

From the analysis of weaving process, it revealed that the steps causing accident most often were the steps of tool reparations, of thread dying and of cloth weaving.

Guidelines for prevention and control accident concerning with working place and materials and tools, the place and tools should be maintained regularly, including the place should be controlled for being a safety place. Furthermore, the beliefs, attitudes and values concerning with the safety should be fostered.